

PRENUMERATA

kwartalną

w kraju . . . . 15 złotych;
za granicą . . . . 20 złotych;

Numer pojedynczy
20 groszy.

Konta pocztowe czekowe
Nr. 730

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA:

Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
redakcyjnej po tekście 65 groszy.
Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
ogłoszeniowej 60 gr.

Tabelaryczne i cyfrowe 95 gr.
Ogłoszenia o zagubionych doku-
mentach 18 groszy za wyraz.
Każde ogłoszenie najmniej
1 złoty.

Za terminowy druk ogłoszeń
Wydawnictwo nie odpowiada.
Osobom i firmom prywatnym
kredytu na ogłoszenia i prenu-
meratę Wydawnictwo nie
udziela.

Dyrekcja i Administracja Wydawnictwa: Ul. Królewska Nr. 5. Telefon: Centrala P. A. T. — 552-80. Redakcja i ekspedycja: Ul. Miodowa Nr. 22.
Telef. redakcji 644-05. Telef. ekspedycji 625-28. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 popoł., w soboty do godz. 12 w poł.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 24. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wy-
borczej z dnia 20 stycznia 1932 r. L. z. 2503/32.

Poz. 25. Umowa, ustalająca warunki pracy
i płacy dla robotników rolnych na terenie województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, z wyłączeniem powiatów: Tarnobrzeg, Kolbuszowa, Nisko, Rzeszów, Łańcut, Przeworsk, Brzozów, Jarosław, Sanok, Strzyżów i Krosno.

DZIAŁ URZĘDOWY.

24.

OGŁOSZENIE

Państwowej Komisji Wyborczej

z dnia 20 stycznia 1932 r. L. dz. 2503/32.

Państwowa Komisja Wyborcza na mocy art. 96, 99 i 115 ord. wyborczej do Sejmu ogłasza, że wobec wygaśnięcia mandatów poselskich Tadeusza Waryńskiego, posła z listy państwowej Nr. 1, Gustawa Millera, posła z listy Nr. 22 w okręgu Nr. 13 i Ferdynanda Tkaczowa, posła z listy Nr. 23 w okręgu Nr. 24, posłami zostają w miejsce Tadeusza Waryńskiego — Dr. Mendys Michał, lat 36, naczelnik Wydziału Kuratorium Lwowskiego, Lwów, Kopernika 42-a; w miejsce Gustawa Millera — Rosenberg Chil-Mordchaj, ur. w 1900, tkacz, Łódź, Młynarska 9; w miejsce Ferdynanda Tkaczowa — Błaszkiwicz Franciszek, lat 40, rolnik, w. Kępa Chotecka, gm. Szczekarków, pow. Puławski.

Przewodniczący:

(—) St. Giżycki.

Członkowie:

- (—) K. Pużak,
- (—) W. Kosonocki,
- (—) Jan Woźniński,
- (—) Dr. St. Wrona,
- (—) Mir. Sawicki.

Zarządzenia Władz Naczelnych.

25.

UMOWA,

ustalająca warunki pracy i płacy dla robotników rolnych na terenie województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, z wyłączeniem powiatów: Tarnobrzeg, Kolbuszowa, Nisko, Rzeszów, Łańcut, Przeworsk, Brzozów, Jarosław, Sanok, Strzyżów i Krosno.

Zasady ogólne.

Art. 1.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1932 r. do dnia 31 marca 1933 r. i dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców rolnych, z drugiej strony zatrudnionych przez nich rocznych pracowników z normalną zdolnością do pracy, a to następujące kategorie:

- a) fernali, pastuchów i stróżów,
- b) pracowników płci męskiej w wieku poniżej lat 24,
- c) dziewcząt stajennych,
- d) gumiennych, karbowych i polowych,
- e) kowali i stelmachów.

Inwalidzi, pracujący na równi z pozostałymi pracownikami z normalną zdolnością do pracy w rolnictwie, pobierają równe z nimi wynagrodzenie tak w gotówce, jak i w naturaljach. Inwalidzi o zmniejszonej zdolności do pracy, oraz pracownicy fizycznie ułomni mogą być godzeni na niższych warunkach.

Art. 2.

Umowa niniejsza stanowi w myśl ustawy z dn. 1.VIII. 1919 r. Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 394 i z dnia 11.III. 1921 r. Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 147, podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki dla pracownika mniej korzystne, niż warunki niniejszej umowy, ulegają z mocy wymienionych ustaw zastąpieniu przez warunki określone niniejszą umową.

Wszelkie indywidualne umowy, zawierające warunki korzystniejsze dla pracownika, niż je przewiduje niniejsza umowa, obowiązują na czas ich zawarcia.

Art. 3.

Rok służbowy rozpoczyna się 1 kwietnia, a kończy się 31 marca roku następnego. Obie strony obowiązują wypowiedzenie indywidualnej umowy pracy przed upływem terminu jej wygaśnięcia, a najpóźniej do dnia 31 grudnia włącznie, ustnie wobec dwóch świadków lub pisemnie. Nie wypowiedzenie umowy pracy do dnia 31 grudnia włącznie przedłuża milcząco umowę indywidualną na rok następny. Uchylenie się przez którąkolwiek ze stron od przyjęcia wypowiedzenia umowy pracy umowy tej nie przedłuża.

Art. 4.

Pracodawca obowiązany jest do dni 30 od chwili wstąpienia do pracy wydać pracownikowi bezpłatnie książeczkę obrachunkową (względnie w razie odmowy wydania książeczki wypłacić 50 gr na zakupno tejże), zawierającą ilość wydanych mu ordynarji i pensji, oraz spis powierzonych mu inwentarzy; do książeczki obrachunkowej mają być wpisywane potrącenia z należnych poborów, jako to: ustawowe opłaty na rzecz Kasy Chorych, przynależne na pracownika, za opuszczone dni, za rozmyślnie wyrządzone szkody i t. p. Książeczka obrachunkowa ma być jako dowód dla Komisji Rozjemczej, stwierdzający ilość wydanych poborów. Jeden egzemplarz umowy ma być przez pracodawcę wydany pracownikom danego folwarku na ręce ich przedstawiciela.

W razie zgubienia książeczki obrachunkowej przez ordynariusza, służy jako dowód książki gospodarcze pracodawcy.

(Za zgubione lub zniszczone książeczki obrachunkowe ma prawo pracodawca potrącić pracownikowi 50 groszy).

Art. 5.

Zawarcie indywidualnej umowy z ordynariuszem nie może być uzależnione od trzymania przez niego najmniej czeladzi. Żona i inni członkowie rodziny pracownika nie mogą być pociągani do żadnych robót z tytułu li tylko umowy z samym pracownikiem, lecz winni za to otrzymać osobne wynagrodzenie ustalone dla odnośnej kategorii pracowników.

Żony ordynariuszy mogą być godzone tylko jako dojarzki, inni członkowie rodziny jako dojarzki, robotnicy sezonowi, lub stali robotnicy dzienni. Za małoletnich członków rodziny umowę zawiera ordynariusz; pełnoletni członkowie rodziny zawierają umowę osobiście, o ile jednak ordynariusz pcreczy pisemnie lub ustnie wobec dwóch świadków dotrzymanie takiej umowy, to odpowiada za jej dotrzymanie. Jeśli małoletni, lub taki pełnoletni członek rodziny ordynariusza, za którego ordynariusz pcreczył za dotrzymanie umowy, bez ważnej przyczyny — za jaką uważa się tylko 12-tygodniowy okres połogowy (6 tygodni przed i 6 tygodni po połogu), chorobę stwierdzoną przez lekarza, powołanie do służby wojskowej, lub wstąpienie w związek małżeński — zawartej umowy o pracę nie dotrzyma, może pracodawca natychmiast rozwiązać umowę służbową z ordynariuszem.

Stosunek wzajemny.

Art. 6.

Pracodawców oraz ich zastępców obowiązują grzeczne traktowanie pracowników i ścisłe przestrzeganie umowy, a zwłaszcza regularne wypłacenie świadczeń i płac, przewidzianych umową.

Pracowników obowiązują grzeczność wobec pracodawców i ich zastępców, ścisłe przestrzega-

nie zawartych umów, oraz pilne i sumienne spełnianie obowiązków, dążność do jak największej wydajności pracy i stosowanie się do wszystkich zarządzeń pracodawcy lub jego zastępcy, odnoszących się do wykonania obowiązków służbowych, oraz przestrzeganie wszystkich przepisów porządkowych w obrębie folwarku, jako też dbałość i staranne obchodzenie się z powierzonym sobie inwentarzem żywym i martwym. Pracownik odpowiada wobec pracodawcy za powierzone sobie inwentarze żywe i martwe, oraz za wszelkie szkody wyrządzone ze złości, swawoli, lub ciężkiej niedbałości, przez siebie, lub któregoś ze swych domowników, według postanowień ustawy cywilnej. Pracownicy obowiązani są przy każdej sposobności zapobiegać wszelkiemu naruszeniu własności pracodawcy przez współpracowników lub osoby trzecie.

Art. 7.

Rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu roku może nastąpić na zasadzie orzeczenia Komisji Rozjemczej, lub też wyroków Sądów Państwowych, działających według obowiązującego prawodawstwa i według kompetencji.

Umowa służbowa może być także ważnie rozwiązana każdego czasu za obustronnym porozumieniem, które jednak musi być zawarte na piśmie lub ustnie w obecności 2-ch świadków.

Zatargi wynikłe na tle umowy o pracę pomiędzy pracodawcami a robotnikami rolnymi regulują Komisje Rozjemcze, bądź Sądy Państwowe, według kompetencji. Skargi do Komisji Rozjemczej wnoszą się do Inspektoratu Pracy w 2-ch równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden ma być doręczony pozwanemu wraz z wezwaniem do jawienia się przed Komisją Rozjemczą. Do czasu uzyskania właściwego orzeczenia lub wyroku nie wolno: 1) pracodawcy wstrzymywać świadczących. 2) pracownikowi przerywać pracę.

W wypadkach wyjątkowo ciężkiego przewinienia może pracodawca zawiesić pracownika w pracy i wstrzymać przed orzeczeniem lub wyrokiem wszystkie świadczenia, w razie jednak wygrania sporu przez robotnika pracodawca winien wydać zaległe świadczenia, wraz z dodatkiem miesięcznym 1% w zbożu i 2% w gotówce. Koszta świadków powołanych przez Komisję Rozjemczą oraz ich stratę czasu, jako też stratę czasu pracownika ponosi ta strona, która spór przegrała. O wysokości tych kosztów orzeka Komisja Rozjemcza, względnie Sąd Państwowy.

U w a g a: Za wypadki wyjątkowo ciężkiego przewinienia, w których pracodawca może zawiesić pracownika w pracy, uznaje się między innymi: a) jeżeli robotnik dopuszcza się względem pracodawcy, swych przełożonych, lub względem członków rodziny pracodawcy i przełożonych czynnych zniewag lub ciężkich obraz, b) jeżeli robotnik dopuścił się kradzieży, oszustwa lub sprzeniewierzenia na szkodę pracodawcy lub jako dozorca i o tego rodzaju wykroczeniach służbodawcy nie zawiadomił, c) jeżeli mimo poprzednich upomnień połączonych z zagrożeniem rozwiązania stosunku służbowego z ogniem i światłem nieostrożnie się obchodzi powierzony mu inwentarz żywy ze swawoli lub ciężkiej niedbałości uszkadza, lub nad nim się pastwi, albo inną własność służbodawcy ze złości, swawoli lub ciężkiej niedbałości uszkadza, wyrządzając tem służbodawcy większą szkodę, d) jeżeli samowolnie i bez usprawiedliwienia ważnymi przyczynami nie stawi się do pracy dłużej, niż przez 3 dni z rzędu, lub więcej niż przez 6 dni w ciągu 4-ch po sobie następujących tygodni, e) jeżeli swoje obowiązki służbowe grubo narusza, a w szczególności, jeżeli wobec rozkazów służbodawcy, lub ustanowionej nad służbą dozorczy występuje z uporczywym nieposłuszeństwem i zuchwałością.

Czas pracy.

Art. 8.

Rozkład godzin pracy ustala się podług poniższej tabeli, przyczem robotnicy fernali mają być zwalniani przed południem o pół godziny wcześniej, aniżeli inne kategorie pracowników, a to dla koniecznego obrządku inwentarza.

Przyjmuje się czas słoneczny z tem, że za początek pracy z rana i po południu uważa się wy-